

bestaaende Lovgivnings Analogi, og Saabant bruges ikke ved de mindre Banløb. Disse to Tilfælde have saa megen Lighed, at jeg gjerne vilde have dem i Overeensstemmelse med hinanden. Der er det overladt til den private Mand at klage; han veed meget godt, hvem der er Part i Sagen, og det veed vist ogsaa i Almindelighed Den, der klager over en Veie, saa jeg troer, det er meget sikkrere at lade det blive staaende, som der staaer i Lovudkastet, saaledes at Den, der vil klage over Veien, maa sørge for, at enhver enkelt Vedkommende faaer det at vide. Vi vide meget godt, hvad Kirkestævne har at betyde. Mange faae det paa denne Maade slet ikke at vide, og det kunde let svække Klagerens Iver for at lade enhver Enkelt faae det at vide, naar han veed, at det bliver bekendtgjort ved Kirkestævne. Jeg troer vel ikke, at det gjør nogen Skade, men det er overflødigt, og det Andet er i det Hele taget meget bedre. — Jeg kan med Hensyn til, hvad der idag flere Gange er ubtalt, nemlig, at det var nødvendigt at faae en Lov endnu, ikke unblade at bemærke, at jeg ikke kan indsee, at der bør være tre Slags Veie; vi maae arbejde hen til, at der kun bliver to Slags, nemlig offentlige og private. En Lov, der bestemte, at Noget skulde være halvt offentligt og halvt privat, troer jeg vilde afstedkomme megen Forvirring. Jeg troer ogsaa, at Lovgivningen er aldeles tydelig i den Henseende; Sogneforstanderskaberne ere jo forpligtede til at opgive til Amtsrådet, hvilke Veie der staae under offentlig Control, og naar Sogneforstanderskabet er enigt med Politimesteren, er Sagen jo afgjort. Ere de derimod ikke enige om, hvilke Veie der skulle optages under den offentlige Control, er det udhævet af den ærede Taler (Rosenørn-Teilmann), at Politimesteren er i Forlegenhed med, hvad han skal gjøre med en saadan Veie. Jeg troer nu aldeles ikke, der kan være nogen Vanstuelighed for Politimesteren ved at henvende sig til Sogneforstanderskabet; blive de enige, er Sagen dermed afgjort; i modsat Tilfælde bliver den indstillet til Amtsrådet, og saa har Amtsrådet den Magt at afgjøre, om Veien skal være offentlig eller privat. Jeg troer ikke, at det er nødvendigt, at der kommer en tredie Slags Veie.

Indenrigsministeren: Naar det ærede Medlem fra Varde (Rosenørn-Teilmann) ytrede, at Politimesteren ikke skulde vide, hvem han havde at henvende sig til, eller hvorledes han skulde faae Veien istandsat, skal jeg tillade mig at bemærke, at det berøer paa en Feiltagelse. Politimesteren har at bestemme, hvem der skal holde Veien vedlige, og ere de Vedkommende misfornøjede med hans Kjendelse, kunne de henvende sig til Amtsrådet eller Amtmanden og derfra til Indenrigsministeren. Det er Øvrigheden, som har at afgjøre, hvem der skal holde Veien vedlige, og Domstolene kunne aldeles ikke paakjende dette Spørgsmaal. De kunne kun afgjøre, hvorvidt en enkelt Mand paa Grund af særegne Omstændigheder, Contract eller Hævd kan være fritagen for at vedligeholde en Veie, eller om han paa Grund af særegne Omstændigheder kan forpligtes til at deeltage i et saadant Veiarbejde, hvortil han ellers ikke er forpligtet. Jeg troer derfor ikke, at der er nogen Vanstuelighed derved.

Rosenørn-Teilmann: Det er paa ingen Maade min Mening at ville have dette Spørgsmaal henvist til Domstolene. Det er slet ikke det, som ligger mig paa Sinde, men kun det, at man skulde have en Lovregel, hvorved det paa en simpel og klar Maade bestemtes, hvorledes de Penge — thi det reducerer sig dog til Slutningen til et Pengespørgsmaal — skulle bringes tilveie, af hvem de Penge skulle forstybes og endelig udredes, ved Hjælp af hvilke en saadan Veie skal sættes istand. Jeg kan forsikre den høitærede Minister om, at en Politimester, som kommer i dette Tilfælde, ganske vist vil være i Forlegenhed. Jeg har selv engang været Politimester og tør altsaa forsaa vidt paaberaabe mig egen Erfaring. Naar der er en saadan Veie, som Politimesteren paa ingen Maade kan lade passere af Hensyn til det offentlige Bælsker, af Hensyn til Faren for Folks Liv og Lemmer, saa har han kun to Udveie. Den ene er, at han kan spærre den af, og den anden er, at han selv kan befeste dens Istandsættelse. Ja, der er vistnok en tredie Udveie, som maaskee er den, der i Reglen anvendes, nemlig at Politimester